

Vakmensschap overleeft: het succes van renovatie

25 maart, 2009 | door Martin Liebrechts

Er zijn van die momenten dat alle gebeurtenissen of nieuwe informatie wijzen naar dezelfde richting. Dit overkwam me met een tentoonstelling, een boek en een krantenartikel. Menigeen beweert dat je het opzoekt en dat het alleen je eigen zienswijze bevestigt. Als dat zo is, is het ook prettig te weten dat je omringd wordt met enkele gelijkgestemden.

Allereerst het recente boek van Richard Sennet 'De ambachtsman, de mens als maker'. Deze socioloog las ik rond 1970, aan het begin van mijn studie, om iets meer van de stad te begrijpen. Nu, bijna veertig jaar later, verrast hij me opnieuw. Hij legt de nadruk op de betekenis van de gedeelde ervaringen en het vakmensschap. Het is niet de eenling die voor continuïteit zorgt.

Daarna sla ik zaterdag 21 maart 2009 de Volkskrant open en lees het interview met de kunstcriticus Robert Hughes. Hierin betoogt hij: 'Een goede kunstenaar creëert orde. Hij ziet wat mogelijk is en kan dat vervolgens uitvoeren... Een perfect uitgevoerde aanval in een voetbalwedstrijd heeft alle kenmerken van een kunstwerk, behalve dat hij vluchtig is.'

Tot slot bezoek ik het Van Abbemuseum en kijk naar een gefilmd portret van Zinedine Zidane, een van de beroemdste spelers uit de geschiedenis van het voetbal. Het is de film 'A 21st Century Portrait' van Douglas Gordon en Philippe Parreno. Naast de totale nieuwe ervaring om bijna in de huid of het hoofd van de voetballer te kruipen, imponeren de oogstrelende acties van Zidane.

Deze omweg heb ik nodig om te betogen dat kwaliteit, architectuur en kunst gebaseerd zijn op ultiem vakmensschap. De tijd leert vaak wat dit inhoudt. Het bijzondere van het bezig zijn met de bestaande stad en gebouwen is dat er een natuurlijke afstand ontstaat. Niet de waan van de dag regeert. De tijd heeft ruimte geschapen voor de waardering, of laat de tekortkomingen zien. De kwaliteit wordt vaak breed gerespecteerd en herkend. Op dat moment besef je dat vakmensschap het altijd overleeft, of het nu verwijst naar verleden, heden of toekomst. Dit maakt renovatie als praktijk zo boeiend.